

**LIETUVOS BANKAS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2023-08-24 Nr. 429-452

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2023 m. sausio 11 d. draudikas gavo pranešimą apie 2023 m. sausio 10 d. nutikusį eismo įvykį, kurio metu susidūrė pareiškėjos valdomas automobilis *BMW 530D* (valst. Nr. (*duomenys neskelbtini*)) ir M. B. valdomas automobilis *Audi A6* (valst. Nr. (*duomenys neskelbtini*)). Draudikui buvo pateikta eismo įvykio deklaracija, kurios 14 laukelyje „Patvirtinu, jog esu atsakingas (-a) už padarytą žalą“ atsakomybę už eismo įvykio metu padarytą žalą savo parašu patvirtino automobilio *Audi A6* vairuotojas. Šio automobilio valdytojų civilinę atsakomybę įprastine transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartimi apdraudęs draudikas pradėjo žalos administravimą.

Žalos administravimo metu draudikas gavo nuotraukas iš eismo įvykio vietos ir nuotraukas, kuriose matomi automobilių sugadinimai (ir apskaičiavo pareiškėjos patirtus nuostolius), taip pat gavo vairuotojų paaiškinimus apie eismo įvykį. Draudikui kilus abejonių dėl eismo įvykio aplinkybių, jo ekspertas parengė Ekspertinę pažymą Nr. 3289986 (toliau – Ekspertinė pažyma), kurioje pateiktų duomenų pagrindu priėjo prie išvados, kad pareiškėjos automobilis buvo sugadintas ne pareiškėjos ir M. B. nurodytomis, o kitomis aplinkybėmis. Atlikto tyrimo pagrindu draudikas priėmė sprendimą nemokėti pareiškėjai draudimo išmokos ir 2023 m. vasario 14 d. pranešimu apie tai informavo pareiškėją.

Pareiškėja su draudiko sprendimu nesutiko ir pateikė jam pretenziją, prašydama išmokėti jos patirtus nuostolius atlyginančią draudimo išmoką, tačiau draudikas 2023 m. balandžio 3 d. atsakyme į pretenziją nurodė priimto sprendimo nekeisiant. Draudikas paaiškino, kad nustatytos aplinkybės nesuteikia pagrindo patvirtinti M. B. civilinės atsakomybės fakto. Anot draudiko, įvykio aplinkybės buvo sumodeliuotos specialia programa ir gauti rezultatai iš esmės neatitiko vairuotojų nurodytų eismo įvykio aplinkybių.

Nesutikusi su draudiko atsakymu į pretenziją, pareiškėja kreipėsi į Lietuvos banką su prašymu išnagrinėti šalių ginčą ir įpareigoti draudiką išmokėti jai priklausančią draudimo išmoką. Pareiškėja teigė, kad eismo įvykis nutiko susidūrus su iš kairės pusės atvažiausiu *Audi* automobiliu, šio vairuotojas pripažino savo kaltę ir abu vairuotojai teisingai užpildė eismo įvykio deklaraciją. Pareiškėja teigė nesutinkanti su draudiko parengto eismo įvykio aplinkybių modeliavimo rezultatais, be to, paaiškino nežinanti, kodėl *Audi* vairuotojas draudikui pateikė su eismo įvykio aplinkybėmis ir pirmine jo nuomone nesutampantį paaiškinimą.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas į pareiškėjos kreipimąsi, jame draudikas nurodė su pareiškėjos keliamu reikalavimu nesutinkąs ir prašė jį atmesti. Draudiko teigimu, remiantis turima informacija apie įvykį ir naudojantis specializuota kompiuterine programa *PC-Crash*, buvo nustatyta, jog įvykis nutiko kitomis sąlygomis, nei nurodė automobilių vairuotojai. Anot draudiko, Ekspertinėje pažymoje pateikti rezultatai patvirtina itin žymius neatitikimus tarp vairuotojų nurodytų aplinkybių ir objektyviai galimo eismo įvykio mechanizmo, automobiliai po eismo įvykio negalėjo atsidurti tokiose padėtyse, kokiose buvo užfiksuoti, nes turėjo pasisukti į priešingą pusę.

Draudiko teigimu, nagrinėjamu atveju nėra aišku, kieno neteisėti veiksmai lėmė eismo įvykio atsiradimą. Nenustačius priežastinio ryšio, atitinkamai ir visų civilinės atsakomybės sąlygų, draudikas negali mokėti draudimo išmokos Lietuvos Respublikos transporto priemonių

valdytojų privalomojo draudimo įstatyme (toliau – TPVCAPDĮ) nustatyta tvarka. Be to, draudikas atkreipė dėmesį į tai, kad eismo įvykio metu apgadintą automobilį pareiškėja įsigijo iš to paties asmens – M. B., kuris eismo įvykio metu, kaip teigiama, vairavo automobilį *Audi*.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus matyti, kad šalių nesutarimai kilo dėl draudiko sprendimo 2023 m. sausio 10 d. įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti teisės aktuose įtvirtintus draudimo išmokos mokėjimo pagrindus, įvertinti žalos administravimo metu surinktus duomenis ir nustatyti, ar jie suteikė pakankamą pagrindą priimti skundžiamą draudiko sprendimą.

TPVCAPDĮ 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad išmoka šio įstatymo nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė.

Civilinės atsakomybės atsiradimo sąlygas, pagrindus ir bendruosius žalos atlyginimo principus nustato Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas. Civilinei atsakomybei taikyti būtina nustatyti šias sąlygas: neteisėtus veiksmus (Civilinio kodekso 6.246 straipsnis), žalą (Civilinio kodekso 6.249 straipsnis), priežastinį ryšį tarp asmens neteisėtų veiksmų ir atsiradusios žalos (Civilinio kodekso 6.247 straipsnis) ir kaltę (Civilinio kodekso 6.248 straipsnis). Turi būti nustatyta visų šių sąlygų visuma, jeigu bent vienos iš civilinės atsakomybės sąlygų nustatyti negalima, civilinė atsakomybė tariamam kaltininkui nekyla.

Pažymėtina, kad draudiko prievolė mokėti draudimo išmoką kyla ne dėl bet kurio įvykio, o tik dėl tokio, dėl kurio atsiranda transporto priemonės valdytojo civilinė atsakomybė (TPVCPDĮ 2 straipsnio 3 dalis, 3 straipsnio 1 dalis, 16 straipsnio 1 dalis). Todėl draudikui pareiga mokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjos automobiliui padarytą žalą, kiltų, jeigu būtų nustatytos visos sąlygos automobilio *Audi* vairuotojo civilinei atsakomybei kilti, t. y. neteisėti veiksmai, kaltė, nukentėjusio trečiojo asmens patirta žala bei priežastinis ryšys tarp neteisėtų veiksmų ir žalos. Tokios aplinkybės turi būti pagrįstos įrodymais.

Remiantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 1 punktu, pažymėtina, kad draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmokos, neįsitikinęs draudžiamąjį įvykio buvimu. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 patvirtintų Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 17 punkte draudžiamąjį įvykio fakto egzistavimas taip pat įvardijamas kaip viena iš būtinų sąlygų, įgyvendinant nukentėjusio trečiojo asmens reikalavimo teisę į draudimo išmokos mokėjimą. Taisyklių 47 punkte nustatyta, kad draudimo išmoka mokama, kai nustatomas atsakingas dėl žalos padarymo asmuo (nesant TPVCAPDĮ nurodytų išimčių), draudžiamąjį įvykio faktas, aplinkybės ir žalos dydis. Remiantis nurodytomis teisės aktų nuostatomis, darytina išvada, kad draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjį įvykio fakto nustatymu.

Kartu akcentuotina ir tai, kad Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje konstatuojama, jog transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo santykiuose nustatytos išimties, kada draudikas gali nemokėti draudimo išmokos ar reikalauti ją gražinti, apima du atvejus: 1) jei įvykis yra nedraudžiamasis (TPVCAPDĮ 21 straipsnis); 2) jei atsakingas už žalos padarymą asmuo ar nukentėjęs trečiasis asmuo buvo nesąžiningi ir (ar) elgėsi neapdairiai ir nerūpestingai (TPVCAPDĮ 22 straipsnis).¹

Kasacinis teismas taip pat yra pabrėžęs, kad įvykus eismo įvykiui, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, draudėjui, naudos gavėjui ir (ar) nukentėjusiam trečiajam asmeniui

¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. liepos 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-257-1075/2019.

atsiranda pareiga pateikti draudikui visus turimus dokumentus ir informaciją apie draudžiamąjį įvykio aplinkybes ir pasekmes, būtinus nustatant draudimo išmokos dydį, o draudikas turi pareigą tirti aplinkybes, būtinas draudžiamąjį įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti, dėdamas reikiamas pastangas, turi teisę gauti informaciją apie įvykio aplinkybes ir padarinius iš bet kurio asmens (Draudimo įstatymo 98 straipsnis). Nurodyta draudėjo, naudos gavėjo ir (ar) nukentėjusio trečiojo asmens pareiga turi būti vykdoma sąžiningai. Draudėjo, naudos gavėjo ir (ar) nukentėjusio trečiojo asmens pateikta draudikui neteisinga, klaidinanti informacija apie įvykio aplinkybes gali lemti draudiko, šiam ištyrus visą prieinamą informaciją ir aplinkybes, išvadą dėl pareigos mokėti draudimo išmoką nebuvimo.²

Remiantis kasacinio teismo suformuota praktika, darytina išvada, kad privalomosios civilinės atsakomybės draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką netgi ir ne tik eismo įvykį pripažinęs nedraudžiamuoju, tačiau ir tada, kai nukentėjęs trečiasis asmuo pateikia klaidinančią informaciją.

Lietuvos bankas, vertindamas pareiškėjos reikalavimo pripažinti įvykį draudžiamuoju pagal su automobilio *Audi* vairuotoju sudarytą TPVCAPDĮ reglamentuojamą draudimo sutartį pagrįstumą, atliko ginčo šalių pateiktų paaiškinimų ir juos pagrindžiančių duomenų vertinimą.

Visų pirma pažymėtina, kad pareiškėja savo reikalavimą iš esmės grindė eismo įvykio deklaracijos užpildymo faktu. Eismo įvykio deklaracijoje nurodyta, kad pareiškėjos automobiliu buvo važiuojama pagrindiniu keliu, kai iš šalutinio kelio „išlindo“ automobilis *Audi*. Deklaracijoje pažymėta, kad buvo apgadinta pareiškėjos automobilio priekinė dalis ir automobilio *Audi* dešinysis šonas, atsakomybę už įvykį, kaip minėta pirmiau, savo parašu patvirtino automobilio *Audi* vairuotojas. Anot pareiškėjos, abu vairuotojai sutarė dėl įvykio aplinkybių ir atsakomybės už jo sukėlimą, tvarkingai užpildė eismo įvykio deklaraciją, todėl draudikas turi išmokėti draudimo išmoką.

Kita vertus, pažymėtina, kad kasacinis teismas yra konstatavęs, jog nei eismo įvykio deklaracijos apibrėžtis, nei kitos TPVCAPDĮ ir Kelių eismo taisyklių nuostatos nesuponuoja, kad deklaracijos arba ją atitinkančio dokumento tikslas būtų susitarti dėl už eismo įvykį atsakingo asmens atsakomybės ir (ar) jos sąlygų. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų kolegija išaiškino, kad deklaracijos 14 laukelio „Mano pastabos“ dalies „Patvirtinu, jog esu atsakingas (-a) už padarytą žalą“ užpildymas dar nereiškia eismo įvykio dalyvių tikslo siekti teisinių padarinių, t. y. sukurti eismo įvykio dalyvių teises ir pareigas, susijusias su civilinės atsakomybės sąlygų nustatymu. Tai tik reiškia eismo įvykio dalyvio subjektyvų įvykio aplinkybių vertinimą, t. y. eismo dalyvių nuomonės pateikimą.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nuomone, jei draudikui kyla abejonių dėl eismo įvykio aplinkybių, atsižvelgiant į įvykį, eismo įvykio deklaracijoje ar ją atitinkančiame dokumente nurodytą informaciją ar kitas aplinkybes (pavyzdžiui, kai eismo įvykio deklaracijoje ar ją atitinkančiame dokumente nurodytos aplinkybės nesutampa su kitomis aplinkybėmis ar informacija), jis privalo išsamiai ištirti eismo įvykio aplinkybes, siekdamas nustatyti draudžiamąjį įvykio faktą, pasekmes ir draudimo išmokos dydį.³

Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos Pozicijoje dėl eismo įvykio deklaracijoje išreikšto asmens atsakomybės už eismo įvykio metu padarytą žalą pripažinimo įrodomosios vertės⁴ yra pabrėžta, kad atsakomybės už padarytą žalą pripažinimo eismo įvykio deklaracijoje faktas paprastai implikuoja tai, kad būtent ją pripažinusio asmens elgesys neatitiko tokio eismo dalyvio elgesio modelio, koks tomis aplinkybėmis buvo privalomas, tačiau taip pat nurodyta, kad tai nereiškia, kad spręsdamas žalos atlyginimo klausimą draudikas visais atvejais privalo besąlygiškai vadovautis asmens atsakomybės už padarytą žalą pripažinimu. Pasitaiko atvejų, kai eismo įvykio dalyvis neteisingai kvalifikuoja savo veiksmus ir nepagrįstai pripažįsta atsakomybę už padarytą žalą. Tokiais atvejais draudikas turėtų įsitikinti, ar yra objektyvių įrodymų to, kad asmuo iš tiesų nepagrįstai pripažino atsakomybę už padarytą žalą, ar šio fakto pripažinimas atitinka įvykio aplinkybes ir nėra pareikštas dėl apgaulės, smurto, grasinimo, suklydimo ar siekiant nuslėpti tiesą.

Nagrinėjamu atveju žalos administravimo metu draudikui kilo abejonių dėl eismo įvykio deklaracijoje nurodytų įvykio aplinkybių, todėl jis ėmėsi veiksmų, reikalingų patikrinti, ar eismo įvykio deklaracijoje pateikti duomenys yra teisingi. Iš Lietuvos bankui pateiktų pokalbių įrašų

² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. gruodžio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-531-701/2016.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. birželio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-251-1075/2018.

⁴ Patvirtinta Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2011 m. gegužės 17 d.

nustatyta, kad draudiko ekspertas telefonu kreipėsi tiek į pareiškėją, tiek į automobilio *Audi* vairuotoją dėl eismo įvykio aplinkybių patikslinimo.

2023 m. kovo 3 d. pokalbio su pareiškėja metu ši nurodė važiavusi pagrindiniu keliu (kito automobilio judėjimo krypties atžvilgiu), kai prieš pat susidūrimą pamatė kito automobilio lempas. Pokalbio metu buvo patikslinta įvykio vieta, pareiškėja nurodė važiavusi apie 30–50 km per val. greičiu, o kitas automobilis atrodė, kad važiuo gana greitai, tačiau to ji negalėjo patvirtinti. Prieš susidūrimą kitas automobilis jau buvo įvažiavęs į sankryžą, susidūrimas įvyko priekiu atsitrenkus į automobilio *Audi* dešinės pusės duris, po kontakto automobilis sukosi ir dar šiek tiek kliudė pareiškėjos automobilio sparną.

Tą pačią dieną pokalbio su *Audi* vairuotoju metu šis nurodė matęs, kad atvažiuoja mašina, ir galvojęs, kad spės pravažiuoti per sankryžą, bet nespėjo ir automobiliai susidūrė. Paaikino važiavęs maždaug 20–30 km per val. greičiu ir prieš pat susidūrimą dar šiek tiek paspaudė greičio pedalą, galvojo, kad spės pravažiuoti. Paaikino, kad automobilį *BMW* praeityje pats pardavė pareiškėjai, anksčiau šiek tiek bendravo, dabar nebendrauja.

Gavęs paaiškinimus ir automobilių apgadinimų nuotraukas, taip pat nuotraukas iš įvykio vietos, įsitikinęs eismo įvykio tikslia vieta, draudiko ekspertas parengė Ekspertinę pažymą, kurioje aprašytas įvykio aplinkybių tyrimas. Joje pateikiama eismo įvykio deklaracijos iliustracija, taip pat abiejų automobilių apgadinimų nuotraukos, aprašomos žinomos eismo įvykio aplinkybės. Įvertinęs informaciją, užfiksuotą nuotraukose, ekspertas atvaizdavo apytikslę automobilių padėčių schemoje, kurioje pavaizduotos automobilių padėties susidūrimo metu jiems judant natūraliomis eismo sąlygomis ir padėties po susidūrimo.

Toliau Ekspertinėje pažymoje pateikiami 6 susidūrimo modeliai, parengti specializuota kompiuterine programa *PC Crash*. Atliekant modeliavimą, visų pirma buvo laikoma, kad pareiškėjos automobilis juda 30–50 km per val. greičiu, o automobilis *Audi* 20–30 km per val. greičiu ir susidūrimo metu automobiliai stabdomi. Gauti rezultatai (modeliuojant greičius, kai: 1) automobilis *BMW* juda 30 km per val., o automobilis *Audi* – 20 km per val. greičiu; 2) 40 ir 20 km per val. greičiais; 3) 50 ir 20 km per val. greičiais; 4) 30 ir 30 km per val. greičiais; 5) 40 ir 30 km per val. greičiais; 6) 50 ir 30 km per val. greičiais) parodė, kad visais atvejais po susidūrimo pareiškėjos automobilis turėtų suktis pagal laikrodžio rodyklę ir po susidūrimo sustoti pasisukęs nedideliu kampu į dešinę. Šis požymis, eksperto vertinimu, prieštarauja nuotraukose užfiksuotoms automobilių padėtimis po susidūrimo, nes pareiškėjos automobilis fiksuotas sustojęs pasisukęs prieš laikrodžio rodyklę. Eksperto nuomone, ši padėtis techniniu požiūriu yra nepagrįsta ir dėl to galima teigti, kad automobiliai buvo sugadinti ne vairuotojų nurodomomis natūraliai susiklosčiusiomis, bet kitomis aplinkybėmis.

Ekspertinėje pažymoje taip pat paaikinta, kad tiksliausiai nuotraukose po susidūrimo užfiksuotas automobilių padėtis atitinka rezultatas modeliavimo, kai laikoma, kad pareiškėjos automobilis prieš susidūrimą juda apie 65 km per val. greičiu ir atsitrenkia į sankryžoje stovintį automobilį *Audi*, tačiau net ir tokiu atveju pareiškėjos automobilis neįgauna sukimosi judesio prieš laikrodžio rodyklę. Be to, tikėtina, kad po tokio susidūrimo būtų susiformavusios didesnės apimties automobilių liekamosios deformacijos. Užfiksuotos automobilių padėties, anot draudiko eksperto, galėtų būti gautos tokioje situacijoje, kai prieš susidūrimą nestabdomas pareiškėjos automobilis, judėdamas apie 40 km per val., greičiu atsitrenkia į kelyje stovintį automobilį *Audi*, tačiau šis automobilis tokio susidūrimo metu turėtų stovėti natūralios judėjimo trajektorijos neatitinkančioje pozicijoje.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotoje teisės aiškinimo ir taikymo praktikoje konstatuojama, kad konkretūs faktiniai duomenys, gauti ekspertinio tyrimo metu, gali būti atmesti kaip įrodymai, jei manoma, kad jie nepagrįsti, nepatikimi ar turi kitokių trūkumų. Kritiškai vertinti eksperto išvadą ar jos dalį galima tada, kai ekspertizės turinys prieštaringas, išvados neišplaukia iš tyrimo eigos, išvada pateikta neatlikus tyrimo arba jis atliktas neišsamiai ir kitais panašiais atvejais, kai kyla pagrįstų abejonių dėl ekspertinio tyrimo eigos ir rezultatų. Eksperto išvada pripažįstama pakankamu įrodymu, jeigu šios išvados duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs. Taip pat, jei eksperto išvada neprieštarauja faktiniams duomenims, gautiems iš tos pačios rūšies ar skirtingų įrodinėjimo priemonių. Eksperto išvada laikoma pagrįsta, jeigu, įvertinus ginčo šalių pateiktų įrodymų visumą, eksperto išvados duomenys leidžia daryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą ar nebuvimą.⁵

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. birželio 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-386-469/2015.

Nagrinėjama atveju Lietuvos bankas neturi pagrindo kritiškai vertinti Ekspertinėje pažymoje aprašyto tyrimo rezultatų. Draudiko ekspertas, atlikdamas tyrimą, rėmėsi žalos administravimo metu surinktais duomenimis apie susidūrimo aplinkybes, automobilių apgadinimus, jų padėtis po eismo įvykio. Atsižvelgdamas į surinktą informaciją įvertino keletą galimų eismo įvykio scenarijų, taip pat nustatė techniniu požiūriu užfiksuotas automobilių padėtis po eismo įvykio labiausiai galėjusias lemti aplinkybes, kurios ne žymiai, o iš esmės skiriasi nuo tų, kurias nurodė automobilių vairuotojai, ir nėra paaiškinamos įprasta galima paklaida dėl per eismo įvykio patirto streso ar specialių žinių neturėjimo. Objektivių duomenų, leidžiančių abejoti draudiko Ekspertų išvados pagrįstumu, Lietuvos bankui nebuvo pateikta.

Lietuvos banko nuomone, byloje nustatytų aplinkybių visuma leidžia pagrįstai įtarti, kad eismo įvykis įvyko ne natūralioms eismo aplinkybėms ir ne tokiomis aplinkybėmis, kurias nurodė eismo įvykio dalyviai, o galėjo būti imituotas arba dėl kitų nežinomų priežasčių galėjo būti siekta nurodyti netikslias eismo įvykio aplinkybes. Tokį vertinimą papildė ir byloje pateikta pareiškėjos automobilio pirkimo–pardavimo sutartis, patvirtinanti, kad pareiškėja eismo įvykio metu sudaužytą automobilį anksčiau įsigijo iš kito eismo įvykio dalyvio.

Kaip minėta, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką atsiradimas siejamas su draudžiamąjį įvykio fakto nustatymu. Jo nesant, draudikas neturi teisės mokėti draudimo išmokos. Nagrinėjama atveju draudikas pateikė pakankamai objektyvių duomenų, keliančių pagrįstą abejonių dėl eismo įvykio mechanizmo. Kadangi iš turimų duomenų neįmanoma nustatyti tikslų eismo įvykio aplinkybių ir kilimo priežasčių, nėra galimybės nustatyti priežastinio ryšio tarp pareiškėjos žalos ir ją sukėlusius veiksmus bei juos atlikusio asmens, nėra ir pagrindo teigti, kad būtent *Audi* vairuotojui nagrinėjama kilo civilinė atsakomybė.

Apibendrinant darytina išvada, kad, nenustatęs automobilio *Audi* valdytojo civilinės atsakomybės sąlygų, draudikas pagrįstai atsisakė mokėti pareiškėjai draudimo išmoką (Draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalis), todėl pareiškėjos reikalavimas laikytinas nepagrįstu.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis